

PROJEKT

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA MŁAWA
z dnia .....

w sprawie

**uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.) oraz art. 10 ust. 2, 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 r. poz. 2050. z późn. zm.), Rada Miasta Mława uchwała, co następuje:

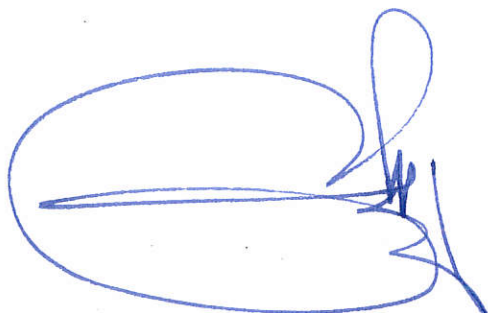
§ 1. Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Mława.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Lech Prejs

RADCA PRAWNY
Cybulski
Krzysztof Cybulski
OL-1593

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym i niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 r. poz. 2469). Powyższa ustawa w art. 21 nakłada na gminę obowiązek ponownego uchwalenia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa odpowiednio w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, z uwagi na to, że programy uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. – zachowują moc do dnia uchwalenia wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 41 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r., i są finansowane na dotychczasowych zasadach.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Miasta Mława, podejmując zadanie profilaktyki uzależnień w sposób zintegrowany, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia wprowadzonym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz.U. 2021 poz. 642), cel operacyjny 2 - Profilaktyka uzależnień - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze szczególnym uwzględnieniem Program obejmuje edukację zdrowotną i profilaktykę uzależnień (uniwersalną, selektywną, wskazującą), monitorowanie i badanie problematyki związanej z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, spożycia alkoholu; edukacji kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień; poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki w tym zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego; poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin; zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie; redukcji szkód, leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Ponadto w związku z zintegrowaniem działań przeciw uzależnieniom połączono działania rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne) i promocji zdrowia psychicznego.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

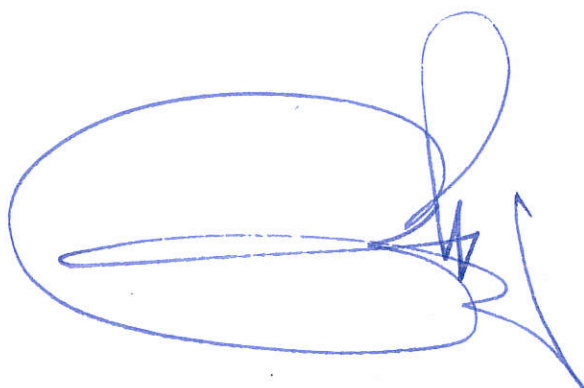

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA MŁAWA NA ROK 2022

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a series of smaller, more intricate strokes.

Spis treści

I. Podstawa prawna.....	3
II. Uzależnienia i czynniki ryzyka – Zarys problemu.....	4
III. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE MIASTA MŁAWA.....	9
3. 1. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w danych jednostek organizacyjnych Miasta i Powiatu.....	9
3.2. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia	13
3.3. Skala zjawiska przemocy i jej przeciwdziałanie	17
3.4. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w opinii społeczności lokalnej, w tym badań prowadzonych w środowisku szkolnym z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych.....	20
IV. Wybrane dane dotyczące realizacji problematyki uzależnień w Mieście Mława	25
V. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI, ZASOBY LOKALNE I REALIZATORZY PROGRAMU	33
5.1. Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień	33
5.2. Cel główny i cele operacyjne Programu	346
5.3. Realizacja i monitoring Programu.....	43
5.4. Zasady finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022.....	43
VI. Miejska Komisja Problemów Alkoholowych	44
6.1. Zadania MKRPA.....	44
6.2. Zasady wynagradzania członków MKRPA	45

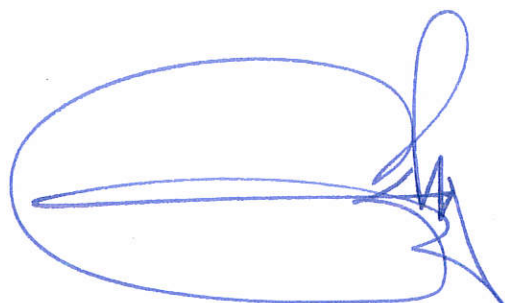

Wstęp

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), który zmienił art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Miasta Mława, podobnie jak inne organy uchwałodawcze szczebla gminnego, została zobowiązana do uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który odpowiada na cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Podczas tworzenia Programu korzystano z doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji programów profilaktycznych z lat poprzednich, w tym z opracowanych w latach wcześniejszych odrębnych dokumentów, m.in. „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzonej w Mławie w marcu 2019. Ponadto Program opracowano w oparciu o wyniki przeprowadzonej w czerwcu/wrzeźniu 2021 roku diagnozy zagrożeń społecznych ze szczególnym uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, przeprowadzonej w środowisku szkolnym wśród uczniów, nauczycieli i rodziców. Tym samym poprzez wykonanie w/w diagnozy wypełniono obowiązek wynikający z § 6 rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449).

Działania zawarte w Programie mają charakter systemowy i zmierzają do integracji oraz wzmocnienia oddziaływań na rzecz przeciwdziałania szeregu uzależnień występujących bądź mogących wystąpić wśród mieszkańców miasta Mława. Wzmocnienie oddziaływania profilaktycznego nastąpi poprzez zintegrowanie zadań realizowanych przez wiele placówek, instytucji, organizacji realizujących zadania profilaktyczne, w tym sportowe i wychowawczo-opiekuńcze oraz zadania wspierające z zakresu leczenia, terapii oraz rehabilitacji i redukcji szkód.

I. Podstawa prawna

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022, zwany dalej Programem, wynika z obowiązku nałożonego ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 4¹ ust. 2 oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii art. 10 ust. 2. Tym samym Program uwzględnia zadania i działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom zarówno od alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych, wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych, jak i uzależnień behawioralnych.

Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (NPZ) określonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 Dz.U. 2021 poz. 642, zwanym dalej NPZ.

NPZ będąc podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego określa cel strategiczny, tj. zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Jednym z celów operacyjnych NPZ jest Profilaktyka uzależnień - Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

Istotne znaczenie dla przygotowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022 rok, mają również inne akty prawne, w szczególności:

- 1) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2021, poz. 1956);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2020 poz. 685);
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o systemie rodziny i wspieraniu pieczy zastępczej (Dz.U. 2020, poz. 821 ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2023 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2020 poz. 1057 ze zm);
- 7) Ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022, poz. 559);

- 8) Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020, poz. 1449).

Program skorelowany jest z następującymi dokumentami:

- 1) Uchwała Nr XXVII/384/2021 Rady Miasta Mława z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mława na lata 2021 – 2025;
- 2) Uchwała Nr XI/151/2019 Rady Miasta Mława z dnia 24 września 2019 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Mława na lata 2019-2023;
- 3) Uchwała Nr XXXIII/447/2021 Rady Miasta Mława z dnia 16 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Mława z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok.

II. Uzależnienia i czynniki ryzyka – Zarys problemu

Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) uwzględniającego 52 kraje świata, na mieszkańca Unii Europejskiej przypada średnio 11,3 litra czystego alkoholu. Przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych. W krajach OECD od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji – ok. 50 mln ludzi. Jeżeli chodzi o Polskę, to według analiz OECD na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada średnio 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35 proc. dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80 proc. butelki wina lub 1,5 litra piwa. W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62 proc. częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie. Jeżeli zaś chodzi o młodzież, 17 proc. chłopców i 21 proc. dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42 proc. większe szanse na dobre wyniki w szkole.

Zażywanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną zbadano także wiosną 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). Audytoryjne badania ankietowe zrealizowano na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Jak wynika z raportu, napoje alkoholowe są w naszym kraju najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodziej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto/szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodziej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodziej i 43,4% uczniów starszych.

Ponadto, jak wynika z najnowszego sondażu przeprowadzonego w czerwcu 2021 roku przez Centrum Badawczo-Rozwojowe BioStat® 22,9% Polaków deklaruje, że ograniczyło lub całkowicie zrezygnowało ze spożywania alkoholu podczas pandemii COVID-19. Równocześnie jednak do picia alkoholu w większych ilościach przyznaje się 10,9% uczestników sondażu. Zmian w zachowaniu dotyczącym picia alkoholu nie zauważyło 48,6% respondentów, natomiast 17,6% nie pije wcale. Współczesna wiedza o problematyce alkoholu, czy narkotyków nakazuje widzenie w nich zagrożenia o charakterze globalnym, które jednakże manifestuje się głównie na poziomie krajowym i lokalnym i właśnie w strukturach krajowych i regionalnych upatruje się coraz powszechniej skutecznych form reakcji na problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Uzależnienie jako choroba jest końcową fazą używania substancji psychoaktywnych, bądź nadużywania czynności i może dotknąć każdego bez względu na płeć, wiek oraz status społeczny i ekonomiczny. Jest to proces chorobowy, który rozwija się w czasie zaczynając od eksperymentowania poprzez przyzwyczajenie, nadużywanie, aż do wystąpienia kryteriów diagnostycznych uzależnienia (psychicznego, fizycznego). Jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie,

- a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

Alkoholizm jest chorobą spowodowaną nadużywaniem napojów alkoholowych, natomiast narkomania, to uzależnienie od środków psychoaktywnych takich jak narkotyki, dopalacze. Z uzależnieniami tymi wiążą się konsekwencje zdrowotne dla uzależnionej osoby, oraz stanowią problem socjalny i przyczyniają się do występowania zjawisk patologii społecznych. Alkoholizm czy narkomania są ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy, wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków przez któregoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról rodzicielskich, i często jest przyczyną stosowania przemocy domowej.

Podłoże alkoholizmu i narkomanii ujmowane są w kategoriach:

- a) makrospołecznych- podłoże stanowią zmiany w życiu społecznym;
- b) mikrospołecznych- uwarunkowania biologiczne, psychiczne i społeczne poszczególnych jednostek w kontekście uzależnień.

Szkody spowodowane przez w/w uzależnienia określa się w trzech głównych wymiarach:

- a) indywidualnym - oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących;
- b) społecznym - negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.;
- c) ekonomicznym - koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, leczenia odwykowego, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności pracy itp.

Wraz z rozwojem cywilizacji w połączeniu z konsekwencjami pandemii COVID-19, dokonano zmian w zakresie zadań profilaktyki obowiązujących gminy na podstawie m.in. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wprowadzając w dniu 17.12.2021 r. zmiany do ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw obowiązek prowadzenia przez gminy profilaktycznej działalności przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Uzależnienie od czynności, w tym od urządzeń ekranowych i internetu jest jednym z najczęstszych uzależnień dotyczących dzieci, młodzieży i dorosłych. A. Hansen szwedzki psychiatra określił „Sięgnięcie po komórkę to pierwsza rzecz, jaką robimy po przebudzeniu,

a ostatnia czynność przed snem to odłożenie jej na szafkę nocną. Dotykamy jej ponad 2600 razy dziennie i bierzemy do ręki przeciętnie co 10 minut – w okresie czuwania(...). Gdy tracimy komórkę, nasz świat rozsypuje się na kawałki – 40 % z nas wołałoby na jeden dzień stracić głos niż komórkę”.¹ Zdaniem A. Hansena (2020) korzystanie z technologii wpływa na różne funkcje i aktywności naszego mózgu – od procesów uwagowych po aktywność w czasie snu. (...) Profesor przytoczył badania prowadzone na Uniwersytecie Stanforda, z których wynika, „że połowa grupy badawczej mimo deklaracji, że nie sprawia im trudności jednoczesna nauka i przeglądanie stron internetowych, przejawiała koncentrację uwagi na dużo niższym poziomie niż osoby, które miały robić tylko jedną z tych rzeczy. Okazało się, że trudnością było „przesiewanie” nieistotnych informacji (...) Robienie kilku rzeczy w tym samym czasie wpływa negatywnie na procesy poznawcze, takie jak pamięć, czy koncentracja uwagi. (...) Nie tylko w sytuacji, w której osoba nie korzysta aktywnie np. z telefonu, ale ma go przy sobie, co angażuje część jej procesów uwagowych.”²

Konsekwencje związane z pandemią spowodowały, co wykazały badanie prowadzone przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej, że wśród młodzieży po przedłużającym się zamknięciu „stany depresyjne i poczucie izolacji zaczęły się pogłębiać. Wzrósł też poziom myśli samobójczych. Wzrasta liczba dziewcząt wskazujących na myśli samobójcze. U wszystkich częściej pojawiają się stany depresyjne. (...) brak możliwości odreagowania(...), powodują, że trudne emocje w młodych ludziach się kumulują i narastają.”³

Z danych posiadanych przez Jednostki Miasta wynika, że konsekwencją pandemii COVID -19 jest odmiennie do lat poprzednich tendencja wzrostowa w liczbie rodzin korzystających z MOPS w Mławie, z powodu alkoholizmu.

W skali kraju wzrósł problem związany z przemocą domową. Według badań, co podkreśla Fundacja Dajemy Dzieciom siłę, „aż 11% dzieci i młodzieży w wieku 13-17 lat doświadczyło – w okresie od połowy marca do końca czerwca – przemocy fizycznej ze strony bliskiego dorosłego”⁴

Istotne jest, by odpowiednio szybko reagować na zjawiska oceniane, jako szkodliwe, z uwagi na nadużywanie alkoholu, narkotyków lub innych czynników ryzykujących pojawieniem się uzależnienia behawioralnego.

¹ Świat Problemów, marzec 2021, s.11

² Świat Problemów, marzec 2021, s.11

³ Leszek Szawiński, „Świat Problemów”, marzec 2021, s. 18.

⁴ Katarzyna Łukowska, „Świat Problemów”, marzec 2021, s. 19

Jednym z wielu działań służących ochronie zdrowia, zmierzającym do zapobiegania problemom związanym z uzależnieniami zanim te wystąpią, jest profilaktyka. By przyniosła pożądane rezultaty, musi być prowadzona przede wszystkim w oparciu o programy i działania o potwierdzonej naukowo skuteczności.

Profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią. Profilaktyka uzależnień polega na:

- a) eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
- b) lub ich osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód. Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki, więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych⁵. Wiedza na temat czynników ryzyka i czynników chroniących stanowi podstawę do opracowywania (i ewaluacji) skutecznych programów i strategii profilaktycznych.

Samorząd lokalny dysponując wiedzą o problemach swoich społeczności może przedsięwziąć środki zaradcze adekwatne do problemów. Gmina stała się podmiotem właściwym do tego, by zmierzyć się z problemami wpływającymi na pojawienie się uzależnień w jej społeczności i podejmować zorganizowane, samodzielne działania dla lepszego radzenia sobie z nimi.

W tym celu Program na podstawie wyżej wymienionych dokumentów określa lokalną strategię w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

⁵ http://www.parpa.pl/download/slownik_terminow.pdf (data dostępu: 10.11.2021).

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE MIASTA MŁAWA

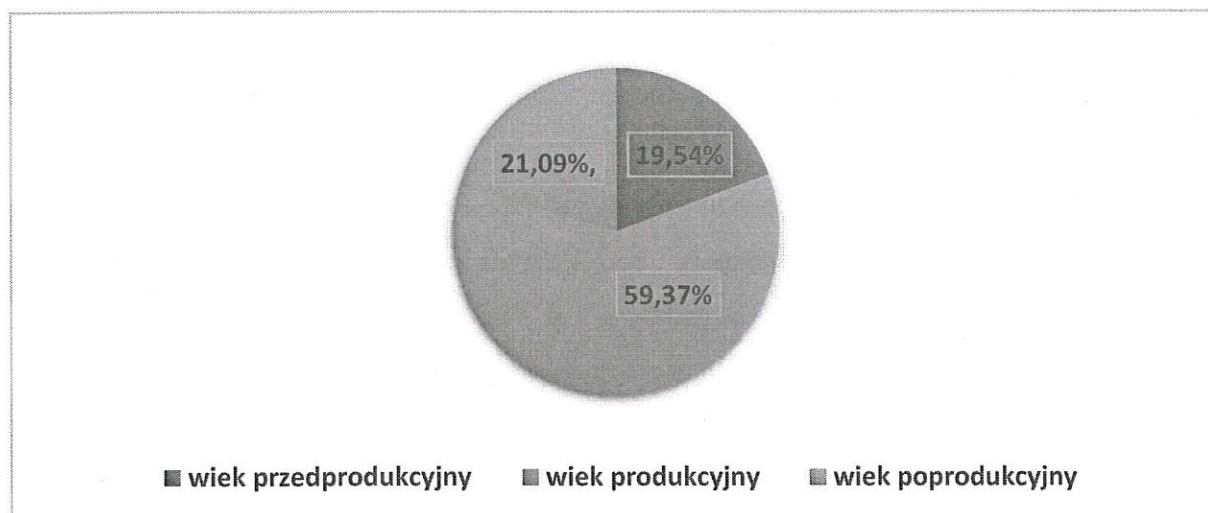
3. 1. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w danych jednostek organizacyjnych Miasta i Powiatu

Miasto Mława położone jest w północnej części województwa mazowieckiego w odległości 130 km od Warszawy przy drodze krajowej nr 7.

Według danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Mława na dzień 31.12.2021 r. teren miasta Mława zamieszkiwało 29 424 osoby, w tym: 13 884 mężczyzn i 15 540 kobiet (zameldowani na pobyt stały). W 2021 roku saldo migracji było na poziomie + (plus) 84 osób. Na pobyt stały zameldowało się 397 osób, a wymeldowało się z pobytu stałego 313 osób. Przyrost naturalny wynosił w roku 2021 – (minus) 80 osób (urodzenia: 258, zgony: 403)⁶.

Analizując liczbę mieszkańców miasta w podziale na płeć, na terenie miasta Mława zameldowanych jest więcej kobiet niż mężczyzn. Kobiety w roku 2021 stanowiły 52,81% ogółu zameldowanych mieszkańców miasta. Odnosząc się do analizy zaprezentowanych poniżej danych, należy stwierdzić, że dominującą grupę ludności na terenie Gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Drugą pod względem liczebności grupę, stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym, zaś najmniejszą osoby w wieku przedprodukcyjnym⁷.

Wykres 1. Ludność Miasta Mława w rozbiciu na ekonomiczne grupy wiekowe.

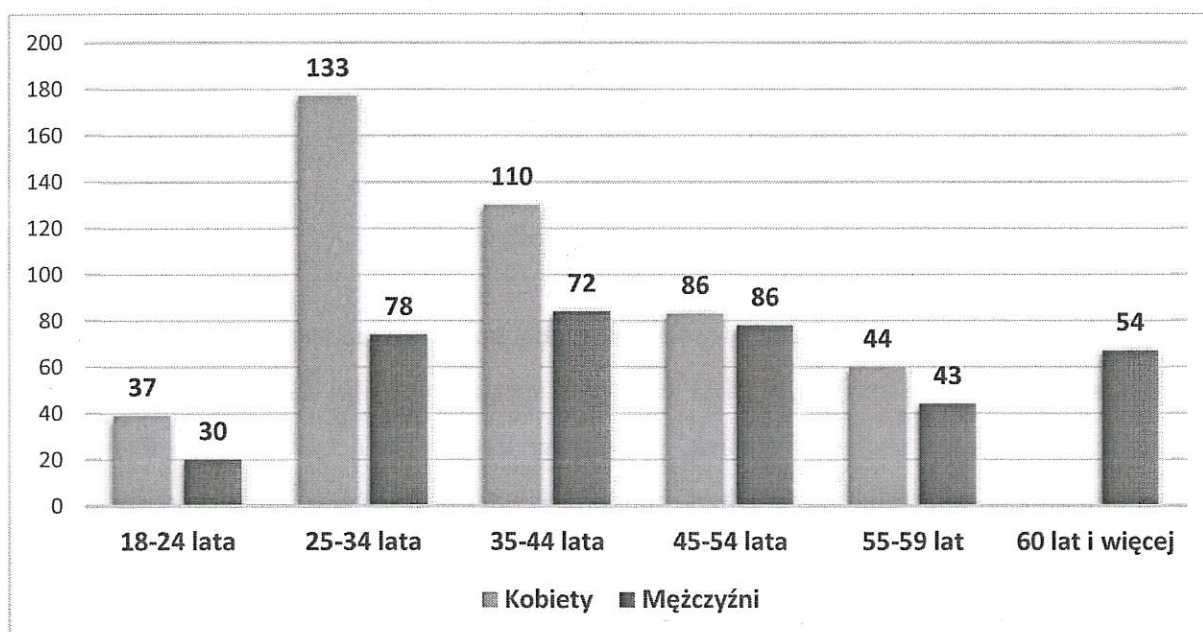
⁶ Dane z bazy danych Urzędu Miasta Mława.

⁷ Tamże.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie Miasta Mława na koniec 2021 roku to 773 osoby (w 2020 r. - 856). Bezrobocie w porównaniu z 2020 rokiem spadło o 83 osoby, wynosząc obecnie 4,42 %.

W roku 2021 liczba kobiet bezrobotnych stanowiła 53,04 % (w 2020 r – 57,24%) wszystkich bezrobotnych. Największą grupę osób bezrobotnych na terenie miasta Mława w roku 2021 stanowili mieszkańcy w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat stanowiąc 50,84% ogółu osób bezrobotnych, w tym kobiety 59,26%, (w 2020 r. – 56,30 %) ogółu osób bezrobotnych.

Wykres 2. Bezrobotni z podziałem na płeć i wiek- 2021 rok.

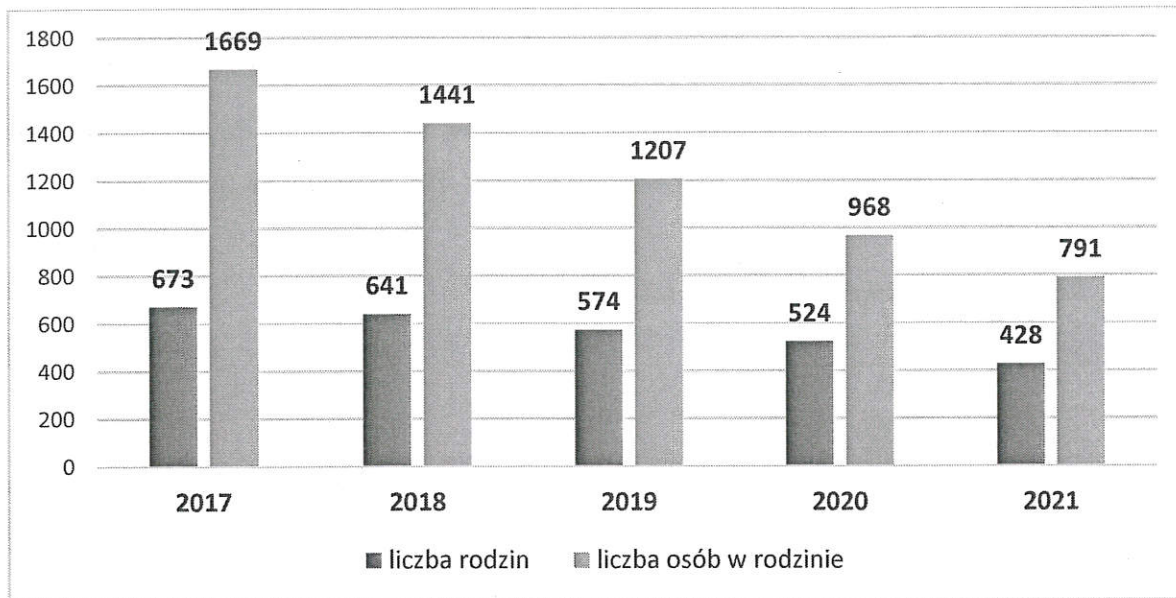

Przyznawaniem świadczeń pomocy społecznej zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie. Z pomocy MOPS w roku 2020 korzystały 524 rodziny, natomiast w roku 2021 korzystało 428 rodzin. Obecnie po uwzględnieniu kryterium dochodowego oraz powodów zawartych w ustawie, najczęstszymi podstawami do objęcia wsparciem w 2021 roku były:

- a) długotrwała lub ciężka choroba
- b) niepełnosprawności
- c) bezrobocie

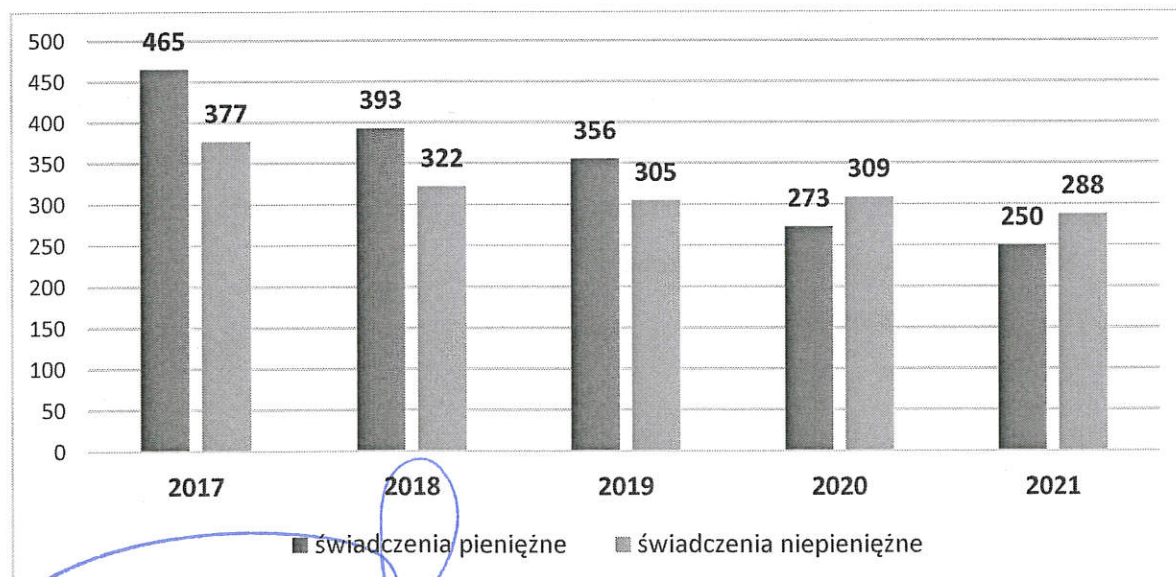
Poniższy wykres potwierdza znaczny spadek rodzin korzystających z różnych świadczeń pomocy społecznej. Z analizy danych wynika, że ilość rodzin korzystających ze wsparcia znacznie zmniejszyła się w 2021 r. w stosunku do roku 2017.

Wykres 3. Rodziny korzystające z pomocy MOPS w latach 2017-2021.

Zmniejszyła się także liczba osób korzystających zarówno z świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe) i z świadczeń niepieniężnych (praca socjalna, posiłek, składki na ubezpieczenie zdrowotne, schronienie, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, sprawienie pogrzebu). Spadek ten obrazuje poniższy wykres.

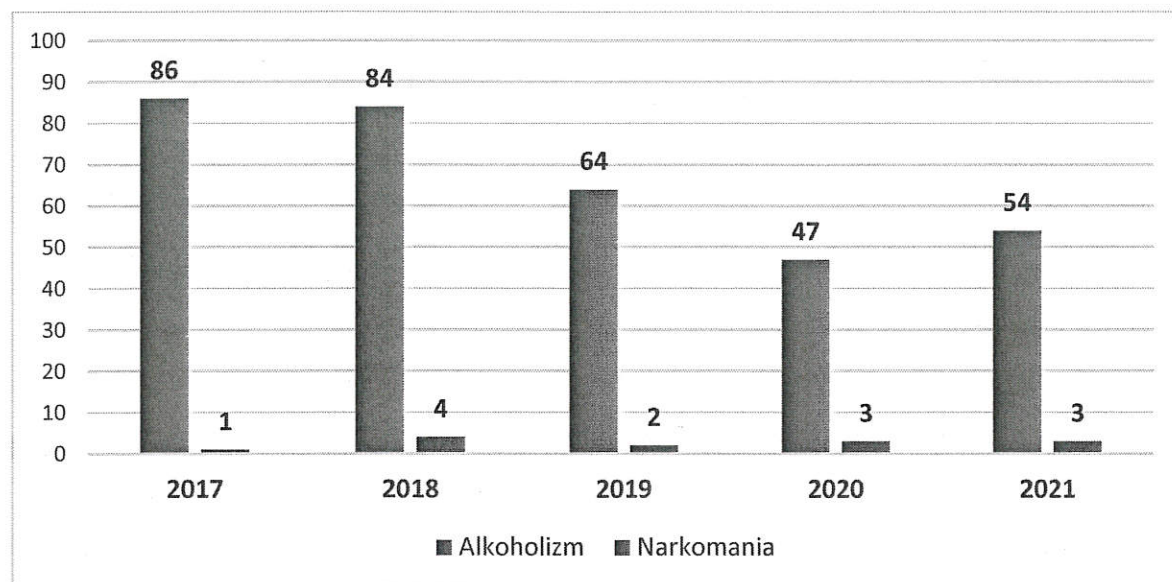
Wykres 4. Osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2017-2021.

Na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli należy stwierdzić, że w latach 2017-2020 zmalała liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS z powodu alkoholizmu, ale już w roku 2021 tendencja jest ponownie wzrostowa.

Oznacza to, że mamy do czynienia z konsekwencjami pandemii COVID-19. Natomiast w analizowanym okresie liczba rodzin będących beneficjentami pomocy społecznej z powodu narkomanii utrzymuje się na stałym poziomie.

Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS z powodu uzależnień w latach 2017-2021.

3.2. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Poradni Terapii Uzależnienia i Współzależnienia

---

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni znaczącą rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym. Jest to organ powołany przez Burmistrza Miasta, podejmujący czynności w szczególności inicjujące działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

W skład komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań Komisji należy w szczególności:

- 1) przeprowadzanie wstępnych ustaleń na temat sytuacji życiowej osoby zgłoszonej do Komisji, motywowanie do odbycia diagnozy w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i proponowanie różnych form terapii
- 2) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub w przypadku odmowy – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 3) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonych w stosownej uchwale Rady Miasta,
- 4) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, między innymi z sądem rejonowym, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współzależnienia, stacjonarnym zakładem lecznictwa odwykowego itp.

Aby zgłosić kogoś na leczenie odwykowe, należy wypełnić wniosek i złożyć go w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, właściwej dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Wniosek może złożyć dowolna osoba z rodziny, której nie jest obojętny los pijącego lub instytucja/ np. pomoc społeczna, policja, prokuratura itp. Zadaniem MKRPA jest ustalenie, czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu i czy w aktualnym stanie zdrowia powinna się leczyć i w jakiej formie. W tym celu

kieruje się osoby zgłoszone do Komisji na badania. Biegłymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu są: lekarz psychiatra i psycholog, którzy odbyli szkolenia z zakresu diagnostyki uzależnienia, podstaw terapii uzależnienia od alkoholu, orzecznictwa i metod krótkiej interwencji motywującej do terapii oraz szkolenie z zakresu aktualizacji wiedzy o uzależnieniu od alkoholu, metodach terapii i orzecznictwa. Komisja zbiera również informacje na temat osoby zgłoszonej. W tym celu zwraca się z zapytaniem do pomocy społecznej, policji oraz rodziny i przygotowuje dokumentację. Jeżeli osoba kierowana na badania nie zgłasza się, odmawia poddania się badaniom, utrudnia jego przeprowadzenie, nie odbiera korespondencji a wywiad w środowisku jest obciążający, kieruje się sprawę do sądu. Sąd nakazuje wykonanie badania, rozpatruje wniosek i wydaje zobowiązanie do leczenia, które jest ważne dwa lata. Postanowienie sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w formie pisemnej otrzymuje osoba uzależniona na swój wniosek i po wniesieniu opłaty oraz placówka odwykowa, w której ma się odbyć leczenie. Jeżeli jest to pierwsze zobowiązanie do leczenia, sąd zazwyczaj kieruje daną osobę na leczenie w warunkach ambulatoryjnych do przychodni. Jeżeli leczenie nie przebiega w sposób prawidłowy, placówka przesyła do sądu wnioski o zmianę trybu leczenia na stacjonarne w szpitalu.

Analizując dane zawarte w tabeli 4 dotyczące liczby wniosków na leczenie odwykowe można zauważyć, że w roku 2021 nastąpił wzrost złożonych wniosków w związku z podjęciem leczenia odwykowego.

Tabela 1. Liczba posiedzeń MKRPA.

Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Posiedzenia MKRPA (ogółem)	39	29	34
Ogólne posiedzenia Komisji	12	9	10
Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywuującej (dyżury, 2-osobowy skład co dwa tygodnie)	27	20	24
Przeprowadzono rozmowy	126	103	131

Tabela 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży dokonywana przez MKRPA.

Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	22	10	30

Tabela 3. Liczba postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych dokonywana przez MKRPA.

Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem), w tym:	15	18	13
Dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem	15	18	13
Postanowienia negatywne	2	2	2

Tabela 4. Działalność podkomisji interwencyjno - motywującej MKRPA

Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Wnioski o leczenie odwykowe	27	24	34
Obecnie rozpoczętych spraw	24	26	40
Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	21	23	26
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	16	14	11

Instytucją współpracującą z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemu uzależnień jest Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia działająca na terenie Mławy.

Pracownicy socjalni również w swojej pracy spotykają się z problemem uzależnień i w ramach pracy socjalnej udzielają informacji osobom uzależnionym i ich rodzinom o dostępności do terapii na terenie Miasta Mława.

Obecnie mamy wzrostową tendencję osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków jak i uzależnienia behawioralnego jakim jest hazard.

Tabela 5. Liczba osób przyjętych do Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia osoby w latach 2018-2021.

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Osoby przyjęte uzależnione od alkoholu	83	98	112	114
Osoby przyjęte współuzależnione (członkowie rodzin)	19	44	46	43
Osoby uzależnione od narkotyków	15	14	14	19
Osoby uzależnione od hazardu	1	1	2	3

Alkoholizm i narkomania, a nawet hazard, o którym mowa wyżej, są jednymi z przyczyn wzrostu przestępczości, która ma negatywny wpływ na funkcjonowanie lokalnej społeczności. Przystępczość dotyczy zarówno osób dorosłych, jak i osób nieletnich.

Tabela 6. Wykroczenia popełnione z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2017-2021

Zakres przedmiotowy danych	Rok				
	2017	2018	2019	2020	2021
Wykroczenia popełnione z ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi	83	120	86	25	44

Z danych Straży Miejskiej w Mławie zauważalnie od 2019 r., z roku na rok zmniejsza się liczba popełnianych wykroczeń wynikających z nie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469, z 2022 r. poz. 24.218). Jednocześnie może być to tylko tendencja tymczasowa, wynikająca z pandemii COVID-19 i licznych obostrzeń GIS w życiu społecznym. W roku 2021 wśród 44 wykroczeń w 9 przypadkach zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, w 30 przypadkach nałożono mandat karny, w 5 przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do sądu. Równolegle Straż Miejska w 2021 r. nie podejmowała interwencji o naruszenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.⁸

W zakresie rynku alkoholowego na terenie Miasta Mława, tj. liczby wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2019-2021 i ich limitów, sprawa wygląda następująco:

Tabela 7. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2019-2021⁹

Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r. (stan na 31.12.2021r.)	Limity zgodnie z uchwałą RMM, o której mowa niżej
Łącznie liczba wydanych zezwoleń typu: A, B, C	Ogółem 237 w tym: detal – 194 gastronomia - 43	Ogółem 231 w tym: detal – 189 gastronomia - 42	Ogółem 247 w tym: detal – 203 gastronomia - 44	Ogółem 270 w tym: detal – 205 gastronomia - 65

⁸ Dane ze Straży Miejskiej w Mławie

⁹ Dane na dzień 31.12.2021 r. z Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta Mława

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):				Detal
A (do 4,5%)	72	69	74	75
B (4,5% -18%) (z wyłączeniem piwa)	60	59	64	65
C (powyżej 18%)	62	61	65	65
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):				Gastronomia
A (do 4,5%)	24	23	22	25
B (4,5%-18%)	9	9	12	20
C (powyżej 18%)	10	10	10	20

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Mława nr XLIII/519/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz na piwo, od 4,5%-18% zawartości alkoholu (za wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży usytuowania na terenie miasta Mława miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, aktualne limity na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną pokazuje powyższa tabela nr 7.

3.3. Skala zjawiska przemocy i jej przeciwdziałanie

Nadużywanie / uzależnienie od alkoholu lub innych środków odurzających, a także uzależnienia behawioralne u jednego z członków rodziny często rodzą agresję i przemoc. Zadaniem gminy jest tworzenie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

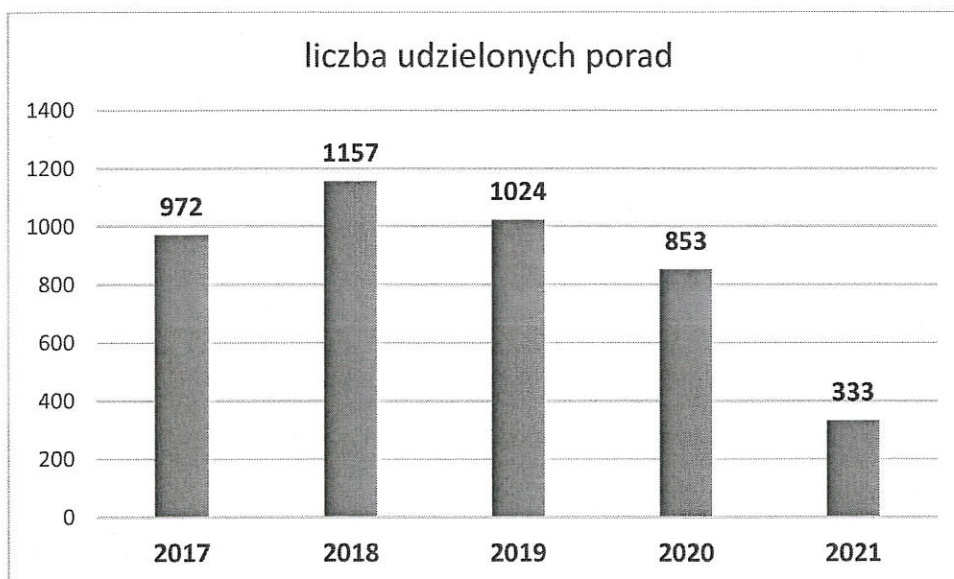
- a) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- b) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- c) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji

w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie i w stosunku do osób stosujących przemoc, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy sądowi, pracownicy oświaty i służby zdrowia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie przeprowadził w 2021 r. ogółem 76 interwencji kryzysowych w związku z przemocą w rodzinie, dla porównania w 2020 r. było 67, zaś w 2016 r. aż 93 interwencji. W Dziale Przeciwdziałania Przemocy w MOPS w Mławie pedagog udziela porad i konsultacji osobom uzależnionym, współuzależnionym i doświadczającym przemocy w rodzinie oraz innym osobom wymagającym wsparcia.

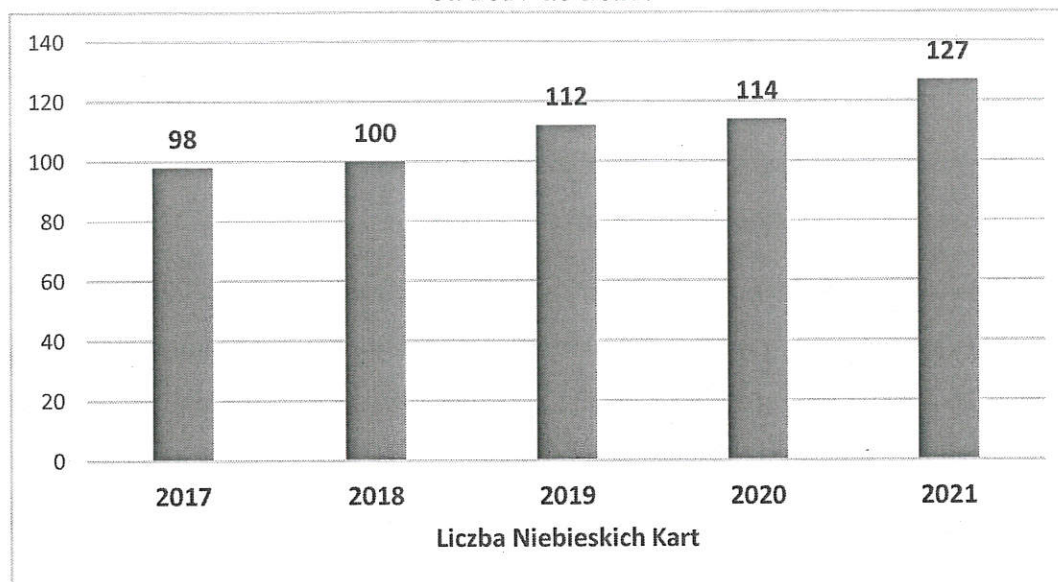
Wykres 5. Liczba udzielonych porad w latach 2017-2021.

Analizując kwestię związaną z Niebieskimi Kartami założonymi na terenie Miasta Mława w latach 2017 - 2021 można zauważyć wzrost liczby NK. Według stanu na 31.12.2021r. liczba aktywnych NK w roku 2021 r. – 51, natomiast Kart założonych tylko w roku 2021 – 76. Dla porównania Kart założonych w roku 2020 – 67 , w 2019 – 68, w 2018 – 59, w 2017 – 76.

Z ogólnej liczby 127 Niebieskich Kart w roku 2021, - 12 Niebieskich Kart zostało założonych przez pracowników socjalnych MOPS. Dla porównania w roku 2020 z łącznej liczby 114 Niebieskich Kart. - 9 zostało założonych przez pracowników socjalnych MOPS.

Wykres 6. Liczba aktywnych i założonych Niebieskich Kart w poszczególnych latach od 2017 do 2021.

Na terenie Miasta Mława funkcjonuje Zespół Ośrodków Wsparcia, który zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowy pobyt i możliwość korzystania z pomocy terapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej oraz medycznej.

W roku 2021 z porad skorzystały łącznie: 3153 osoby.

- W tym mieszkańcy Mławy z porad dotyczących przemocy 362 osoby, z tytułu innych kryzysów 1248.
- W hostelu w roku 2021 z powodu przemocy przybywało całodobowo łącznie 39 osób, w tym mieszkańcy Mławy 9 osób, w tym 2 dzieci.
- Z powodu innych kryzysów całodobowo w hostelu przebywało łącznie 9 osób, w tym mieszkańcy Mławy 3 osoby, w tym 2 dzieci.

W zakresie spraw dotyczących przeciwdziałania przemocy w roku 2021 skierowano za pośrednictwem MOPS łącznie 10 wniosków:

- w tym do Komendy Powiatowej Policji w Mławie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa -3
- do Sadu Rejonowego w Mławie o wgląd w sytuację małoletnich dzieci z powodu podejrzenia stosowania przemocy bądź zaniedbania - 7.

Problem ten wymaga szczególnej uwagi, by zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rodzin.

3.4. Skala zjawiska na terenie Miasta Mława w opinii społeczności lokalnej, w tym badań prowadzonych w środowisku szkolnym z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych

Badania przeprowadzone wśród społeczności lokalnej (dorośli mieszkańcy, uczniowie klas 6-8 szkół podstawowych, sprzedawcy napojów alkoholowych) w roku 2019 na potrzeby Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dla Miasta Mława, w obszarze uzależnienia od substancji psychoaktywnych: alkohol i narkotyki, wykazały:

1) Substancje psychoaktywne (alkohol i narkotyki) - dorośli mieszkańcy

- a) Problem nadużywania alkoholu jest na średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy Mławy piją często, aczkolwiek są to niewielkie ilości alkoholu. Widza na temat szkodliwości spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców na relatywnie wysokim poziomie. Jednakże, zaledwie 40% posiada wiedzę o prowadzonych lokalnie działaniach mających na celu przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniu. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w tym zakresie.
- b) Zauważalnym problemem wśród badanych mieszkańców Mławy jest problem zażywania narkotyków i dopalaczy. Prawie co trzeci badany przyznaje się, że zna w bliskim otoczeniu osoby zażywające substancje odurzające. Najbardziej popularnymi środkami odurzającymi są marihuana, haszysz oraz dopalacze. Jednakże prawie wszyscy respondenci twierdzą, że nie wiedzą, gdzie można nabyć tego typu substancje.

2) Substancje psychoaktywne (alkohol i narkotyki) - dzieci i młodzieży

- a) Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów Mławy są spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów. W grupie badanych uczniów problem eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze, jest znikomy.
- b) Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Mławie jest stosunkowo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Już co piąty uczeń młodszych klas szkoły podstawowej oraz co drugi uczeń starszych klas szkoły podstawowej ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród gimnazjalistów odsetek ten jest jeszcze wyższy (80%).

- c) Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne podczas spotkań ze znajomymi oraz towarzystwo rodziny, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

3) Uzależnienia behawioralne - hazard

W subiektywnej ocenie większości przebadanych mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 73%. Jednakże 27% badanych ocenia uzależnienie od hazardu jako bardzo i dość powszechny problem w ich środowisku lokalnym. O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich.

Ponad połowa przebadanych mieszkańców (52%) ocenia, że zjawisko korzystania z internetowych gier losowych, zakładów bukmacherskich oraz gier na automatach jest bardzo i dość powszechne.

- 4) **Uzależnienie od komputerów lub Internetu i Cyberprzemoc** - 18% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a 20% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało. Jednakże, bardziej niepokojące są dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym. Łącznie aż 82% mieszkańców Mławy uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w ich środowisku lokalnym, a tylko 18% ocenia je jako dość i bardzo rzadkie zjawisko.

5) Sprzedawcy napojów alkoholowych

- a) Ankieta wykazała, że umiarkowanie dużo osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych. Przypadki próby kupna zdarzają się kilka razy w tygodniu (17%), kilka razy w miesiącu (22%) oraz kilka razy w roku (27%). Badanie wskazuje, że w punktach sprzedaży zdecydowana większość badanych sprzedawców nie sprzedaje zakazanych substancji osobom niepełnoletnim i dobrze radzi sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży.

- b) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości,

co do wieku osoby kupującej alkohol większość badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek. Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu miasta Mława, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Jedna trzecia starszych uczniów szkoły podstawowej oraz ponad połowa gimnazjalistów oceniła, że raczej i bardzo łatwo jest kupić alkohol, a także papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna może zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

- c) Ponad połowa badanych sprzedawców uważa, że w ich okolicy znajduje się zbyt dużo punktów sprzedaży alkoholu. Jednocześnie 70% badanych oceniło funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży raczej i bardzo dobrze.

6) Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych

- a) Analiza postaw wychowawczych badanych mieszkańców Mławy wykazała, że w większości nie uznają specjalnych okoliczności, które usprawiedliwiałyby stosowanie przemocy. Te wyniki mogą być wskaźnikiem właściwych postaw rodzicielskich wobec wychowania młodych ludzi, w którym przemoc nie powinna mieć miejsca.
- b) Większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach.

7) Badanie prowadzone w środowisku szkolnym w roku 2021

Z badań przeprowadzonych przez Miasto Mława w środowisku szkolnym wśród uczniów, nauczycieli i rodziców, którego podstawą jest rozporządzenie MEN z 18.08.2015 r., zobowiązujące corocznie do wykonania takiej diagnozy do końca września, której celem jest zbadanie zagrożeń społecznych w środowisku szkolnym, ze szczególnym uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz zdrowia psychicznego, wynika następująca ocena sytuacji.

Uczniów klas 4-8 sześciu szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Mława, zdiagnozowano badaniem ankietowym dotyczącym problemów związanych z alkoholem,

papierosami, narkotykami, przemocą w szkole, postawami wobec substancji psychoaktywnych, uzależnienia od Internetu, telewizji, hazardu, problemem cyberprzemocy, jak i oceną samopoczucia i poczucie przynależności do środowiska w swojej klasie.

Z badań wynika, że:

a) spożywanie alkoholu:

- średnio w badanych szkołach – 8,84 % młodszych i 18,84 % starszych z ankietowanych uczniów ma za sobą inicjację alkoholową. Deklarowaną w ankietach okolicznością jest towarzystwo rodziny.
- średnio 83 % uczniów klas 4-6 którzy mają za sobą inicjację alkoholową zadeklarowało jednorazowe spożycie, a 58 % uczniów klas 7-8 deklaruje, że alkohol piło tylko kilka razy w życiu.
- wśród nich 25 % w zakresie uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 im. H. Kołłątaja deklaruje, że spożywa alkohol codziennie lub prawie codziennie, 17 % w zakresie uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. M. Kopernika deklaruje, że spożywa alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, 50 % w zakresie uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. dra J. Ostaszewskiego deklaruje, że spożywa alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, 5 % w zakresie uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 im. H. Rudnickiej klas 7-8 deklaruje prawie codzienne spożywanie alkoholu, 27 % w zakresie uczniów Szkoły Podstawowej nr 6 im. K. Makuszyńskiego rzadziej niż raz w miesiącu i 9% wśród uczniów klas 7-8 Szkoły Podstawowej nr 7, rzadziej niż raz w miesiącu.

b) substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze:

- młodszy uczniowie nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy 4-6 – 100% i nigdy ich nie próbowali.
- w Szkole Podstawowej nr 1 im. H. Kołłątaja część starszych uczniów 7-8 klasa ma już za sobą inicjację narkotykową – 6%. Substancje, które były przyjmowane przez osoby deklarujące to głównie marihuana, haszysz, w tym 50 % deklaruje, że spożyło tylko raz.
- średnio według subiektywnej oceny 2 % uczniów klas 4-6 oraz 5,5 % uczniów klas 7-8 jest zdania, że raczej łatwo można zakupić narkotyki i dopalacze w lokalnym środowisku.

c) przemoc w szkole

- w ankiecie uczniowie mogli oznaczyć jak często doświadczają przemocy zarówno fizycznej jak i psychicznej w szkole. Uśrednione wyniki odpowiedzi wskazują, że są

ofiarami przemocy fizycznej ze strony innych uczniów kilka razy w roku, w klasach 4-6 (24,34 %), w klasach 7-8 (17%).

- spora część uczniów nigdy nie doświadczyła tej formy przemocy, klasy 4-6 (60%) i 7-8 (62,50%). W obydwu badanych grupach uczniowie deklarują, że doświadczają na podobnym poziomie przemocy psychicznej co fizycznej.

d) uzależnienie od Internetu i cyberprzemoc

1. Częstotliwość korzystania z komputera i telefonu

- Najczęściej uczniowie deklarują, że z komputera korzystają około 3 godzin dziennie (43% uczniów), (7 % uczniów) - więcej niż 5 godzin dziennie.
- Najczęściej uczniowie deklarują, że korzystają telefonu najczęściej, około 3 godzin dziennie (35%), w przypadku uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 więcej uczniów wskazało (45%) na korzystanie powyżej 5 godzin dziennie, w stosunku do (29%) – 3 godzin dziennie.

2. Cyberprzemoc

- Najczęściej uczniowie doświadczyli zjawiska zwanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Średnio (23% uczniów) z klas 4-6 i 7-8, wskazało na otrzymywanie obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę i (30%) na otrzymywanie wiadomości z przezwiskami i obelgami. Zawsze więcej przypadków odnotowano w klasach starszych o około 10%.

e) Ocena samopoczucia w środowisku rówieśniczym w swojej klasie.

Samopoczucie wśród rówieśników może dać nam wskaźnik w zakresie stanu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Po dokonaniu diagnozy uzyskane odpowiedzi pozwalają na przedstawienie szkolnego środowiska w kontekście kwestii, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na częstość występowania niepożądanych zjawisk i zachowań wśród dzieci.

Uśrednione wyniki ze wszystkich badanych szkół w zakresie samopoczucia w swojej klasie są zadowalające, ponieważ zdecydowana większość lubi swoją klasę i raczej czuje się w niej dobrze (*zsumowane i uśrednione wyniki odpowiedzi: bardzo dobrze, lubię swoją klasę i raczej dobrze*):

- Uczniowie klas 4-6: łącznie 90%
- Uczniowie klas 7-8: łącznie 72%.

- Należy jednak zwrócić uwagę, że 10 % w klasach 4-6 oraz 14 % w klasach 7-8 przeciwnie określa swoje uczucia

(zsumowane i uśrednione wyniki odpowiedzi: raczej źle, bardzo źle.)

Tym samym zintegrowana profilaktyka uzależnień, kierowana w szczególności do dzieci i młodzieży oparta o Narodowy Program Zdrowia, winna być realizowana m.in. poprzez programy profilaktyczne w szczególności zalecane w ramach Systemu Rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Wobec tego promocja zdrowia psychicznego oparta na przekazywaniu kompetencji życiowych dzieciom i młodzieży, w tym radzeniu sobie ze stresem, jest elementem profilaktyki uzależnień.

IV. Wybrane dane dotyczące realizacji problematyki uzależnień w Mieście Mława

Zadania wykonane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława w roku 2021

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należą do zadań własnych gminy. Podstawą tych działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W roku 2021 w ramach Programu zrealizowano zadania zgodnie z planowanymi obszarami działania zapisanymi w Programie, jednak z uwagi na pandemię COVID-19 i znaczne ograniczenia w życiu społecznym, część z zaplanowanych działań w poszczególnych obszarach, nie mogła być podjęta.

W ramach Obszaru I. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia zrealizowano m.in.:

- 1) Podniesienie wiedzy mieszkańców Mławy na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dostępnej oferty pomocowej poprzez realizację kampanii medialnej „Spójrz trzeźwo Mława jest piękna” we współpracy z lokalnymi mediami (audycje w lokalnej TV, radio, artykuły prasowe itp.). Wykonano:
  - a) 2 spoty radiowe spoty o długości 20 s, emisje – 20 razy w miesiącu, ogółem: 200 emisji w roku 2021; 8 filmów promujących zachowania prozdrowotne

w zakresie profilaktyki uzależnień, emitowanych na stronie miasta i w telewizji kablowej w Mławie.

b) liczba odbiorców 30 000;

c) liczba zakupionych materiałów promocyjnych 8942 sztuki

- 2) Promowano aktywne formy spędzania czasu wolnego przez rodziny, dzieci i młodzież, poprzez finansowanie zajęć sportowych pozalekcyjnych, imprez i projektów realizowanych przez kluby i stowarzyszenia sportowe, placówki (organizacja przez MDK miejskich imprez i programów sportowo - profilaktyczno- rekreacyjnych dla mieszkańców Mławy), stowarzyszenia abstynenckie i inne zajmujące się profilaktyką i rehabilitacją społeczną oraz wsparciem psychologicznym, jako czynnik chroniący przed problemem uzależnień.

Na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym w ramach ogłoszonego konkursu ofert zlecono do realizacji organizacjom pozarządowym oraz placówkom zadania w zakresie profilaktyki. Dotacje na w/w zadania otrzymało 9 organizacji pozarządowych oraz Miejski Dom Kultury, w tym:

- a) „Recepta na długowieczność” w realizacji Miejskiego Domu Kultury w Mławie z przeznaczeniem na realizację działań profilaktycznych dla seniorów,
- 12 spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących nadużywania substancji psychoaktywnych, uspokajających, nasennych które zawierają pochodne narkotyków i wywołują trwałe skutki uboczne, dla 360 osób.
  - „Ogólnopolski Festiwal Muzyki Młodzieżowej ROCKOWANIA 2021”, w tym wykłady profilaktyczne dla młodzieży 150 uczestników, udział w festiwalu 100 uczestników.
- b) „Wakacje z Maxem” , stowarzyszenie „Bądźmy Razem” 4 spotkanie z dziećmi i młodzieżą dla łącznie 300 uczestników;
- c) Zajęcia sportowo rekreacyjne od 01.07 – 30.11, w tym warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży realizowane przez MKS „Mławianka” Mława dla 70 uczestników;
- d) Zajęcia sportowo – rekreacyjne, dla dzieci i młodzieży, w tym warsztaty profilaktyczne od 01.09-30.09 realizowane przez „MCSW” dla 40 uczestników;
- e) Realizacja przez KP „Płetwal Mława” imprezy plenerowej o charakterze sportowo-rekreacyjnym w oparciu o zadania profilaktyki z przeznaczeniem dla mieszkańców Mławy, m in. zespołu biegów, w tym półmaratonu dla 276 uczestników;

- f) Realizacja przez KS. „Zawkrze” Mława zajęć sportowo-rekreacyjnych od 01.02.2021- 15.12.2021 dla 60 uczestników, w tym warsztaty profilaktyczne oraz organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży;
- g) Organizacja przez Stowarzyszenie „Nazar” spotkania sportowo-rekreacyjnego jako organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w oparciu o zadania profilaktyki, dla 40 uczestników. Realizacja w styczniu wypoczynku zimowego wraz z zadaniami profilaktycznymi w formie półkolonii dla 24 uczestników;
- h) Realizacja przez K.S. Power Basket pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży od maja do grudnia w tym realizacja zadań profilaktyki uzależnień i zachowań prospołecznych, liczba uczestników 60;
- i) Realizacja przez K.S. „Marlin Mława” zajęć pozalekcyjnych sportowych od czerwca do listopada dla 50 uczestników, w ramach zadania „Wolni od nałogów – nakręcenie na sport” w tym organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży wraz z rodzicami dla 150 uczestników oraz wypoczynku w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży dla 45 uczestników.
- j) Prowadzenie zajęć w zakresie rekreacji ruchowej - rozciągająco – relaksujących dla mieszkańców miasta Mława, będących elementem przeciwdziałania uzależnieniom, jako alternatywą spędzania czasu wolnego oraz rozładowywanie stresu. Liczba uczestników 60 osób.
- k) Realizacja wypoczynku letniego dla 5 wychowanków Domu Dziecka nr 4 wraz z profilaktycznym programem (socjoterapeutycznym)

W ramach Obszar II. Profilaktyka uzależnień II.1 Profilaktyka uniwersalna. Upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania: alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży;

- 1) Upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania: alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży, wykonano:

- a) Organizacja 2 wydarzeń profilaktycznych, w czerwcu oraz we wrześniu wraz z organizacją czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz elementami profilaktyki prowadzonymi przez przygotowanego terapeute, w tym informowanie społeczeństwa o zadaniach i pomocy dedykowanej mieszkańcom w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki. Liczba uczestników 1 000 osób.

Przekazanie mieszkańcom 1 000 ulotek informacyjnych. Umieszczenie baneru informacyjnego w przestrzeni miasta oraz 2 tabliczek informacyjnych dot. miejsca i zadań realizowanych w ramach Programu.

- b) Realizacja warsztatów profilaktycznych w 6 szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Mława. Wykonano:
- c) W zakresie profilaktyki uzależnień, w tym innych zagrożeń oraz postaw prospołecznych przeprowadzono łącznie w formie stacjonarnej w klasach od II do VIII 82 edycje różnych tematycznie warsztatów profilaktycznych / (2x45 min.). W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od narkomanii w klasach VII warsztaty profilaktyczne „Smak życia”, czyli debata o dopalaczach (13 edycji; 2x45 min. dla każdej z 13 klas);
- d) Warsztaty profilaktyczne w klasach V-VI w 4 szkołach, pt. „Zwyciężaj w drodze do celu” (17 edycji; 3x45 min. dla każdej z 17 klas) oraz spotkanie dla rodziców w każdej z czterech szkół (1 x45 min). Spotkania dla rodziców w celu udzielenia odpowiedzi na nurtujące ich pytania, a także wyposażenia ich w wiedzę i umiejętności, tak, aby mogli doskonalić i utrwalac umiejętności nabywane przez ich dzieci. Warsztaty zwiększyły świadomość odbiorców co do przyczyn powstawania stresu, jego konsekwencji, w tym powstawania drogi do uzależnienia. Szczególną rolę w warsztatach poświęcono metodom redukcji stresu i wzmacnianiu umiejętności interpersonalnych. Problematykę ujęto holistycznie m.in. agresję ze strony rówieśników, sięganie po różnego rodzaju używki, stres i nowe uzależnienia behawioralne (telefon, internet).
- e) Dla klas VII i VIII Szkół Podstawowych nr 1, nr 3 i nr 4 zrealizowano w Miejskim Domu Kultury warsztaty profilaktyczne w nowatorskiej formule, tj. w postaci spotkania autorskiego młodego artysty pochodzącego z Mławy. Podczas spotkania artysta wykonał kilka specjalnie dobranych utworów. Warsztaty były nakierowane na kształtowanie odpowiednich postaw aprobujących abstynencję od wszelkich substancji psychoaktywnych oraz postawy proabstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji, a także motywowanie do prawidłowego rozwoju w wymiarze emocjonalnym, poznawczym i behawioralnym, 2 spotkania dla 150 uczestników.
- f) Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, Miasto Mława przeprowadziło programy profilaktyczny pt. „Niewidzialne Rany”. Program obejmował problematykę w zakresie promocji zdrowia psychicznego wśród

dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym podnoszenie kompetencji kadr, rozwijanie odpowiedzialnej polityki informacyjnej w zakresie zachowań samobójczych, zapewnienia dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym itp. Warsztaty dedykowane były klasom VIII i VII. Łącznie przeprowadzono 22 edycje warsztatów, dla każdej grupy (2x45 min) oraz 6 edycji szkolenia dla kadry, tj. w każdej z uczestniczących w programie sześciu szkół (2x45 min.) oraz 6 edycji szkolenia dla rodziców w formie linku do filmu profilaktycznego (1x45 min.).

Program przeprowadzono również w szkołach ponadpodstawowych w łącznej liczbie 22 warsztatów dla uczniów, 4 edycji szkolenia dla nauczycieli w formie stacjonarnej (2 x 45 minut) i 4 edycji szkolenia dla rodziców w formie linku do filmu profilaktycznego (1 x 45 minut.)

g) Realizacja programu profilaktycznego „Cukierki”. Wyszukanie kadry pedagogicznej miejskich szkół 21 osób. Liczba odbiorców zadania uczestników: 736.

2) Umożliwienie dostępności bezpłatnych porad prawnych i psychologicznych dla mieszkańców Miasta Mława. Wykonano:

a) Realizacja bezpłatnych porad dla mieszkańców miasta w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej. Porady świadczy 3 specjalistów. 1 psycholog i 2 prawników. Łączna liczba godzin średnio 40 w miesiącu.

W ramach Obszar II. Profilaktyka uzależnień II. 2 Profilaktyka selektywna

1) Wsparcie dzieci i młodzieży z mławskich szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Mława oraz innych placówek opiekuńczych, które przejawiają zachowania ryzykowne, jako czynnik chroniący przed wystąpieniem problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży.

a) Przy szkołach prowadzonych przez Miasto Mława w 3 placówkach prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki, w tym 5 specjalistów prowadzących zajęcia; 46 dzieci biorących udział w zajęciach (w tym z rodzin z trudnościami 25);

b) 3 wydarzenia o charakterze rekreacyjno – wychowawczym; 46 dzieci korzystających z dożywiania w placówkach;

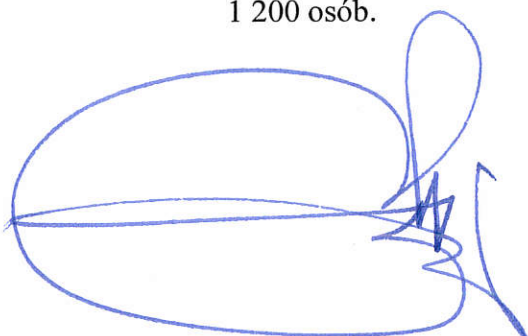
- c) Reaktywacja 1 placówki na terenie miasta współprowadzonej przez Miasto Mława i Spółdzielnię Mieszkaniową Lokatorsko - Własnościową „Zawkrze”. 40 uczestników w „Świetlicy Promyk”;
- d) Wykonano diagnozę zagrożeń społecznych w środowisku szkolnym ze szczególnym uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych dla 6 szkół podstawowych na terenie Miasta Mława;

W ramach Obszar II. Profilaktyka uzależnień II.3 Profilaktyka wskazująca

- 1) Działania edukacyjne zmierzające do ograniczenia liczby osób, które borykając się z problemem uzależnienia bądź osób, które doznając przemocy w rodzinie, gdzie najbliżsi borykają się z problemem uzależnienia, nie wiedzą gdzie szukać pomocy.

Wykonano:

- a) Event profilaktyczny, rozdysponowano 500 ulotek.
  - b) Informacja na stronie internetowej Miasta o możliwościach uzyskaniach pomocy.
  - c) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym. Dofinansowanie 2 szkolenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego, tym członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
  - d) Świadczenie mieszkańcom miasta pomocy specjalistycznej, w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz eliminowaniu czynników ryzyka (deficyty wiedzy i umiejętności w zakresie właściwych postaw rodzicielskich i wychowawczych) 1 specjalista. Średnio w miesiącu 8 godzin.
- 2) Działania edukacyjne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem alkoholu i innych substancji uzależniających. Wykonano:
    - a) Realizacja w ramach środków pochodzących z zezwoleń w obrocie hurtowym napojów alkoholowych o pojemności nominalnej nie przekraczającej 300 ml. Kampanii „Wszystkie mądre sowy mają trzeźwe głowy” . Liczba uczestników 1 200 osób.

W ramach Obszaru III. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

- 1) Podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnień, w tym programów terapeutycznych. Wykonano:
  - a) Wsparto Ośrodek Leczenia Uzależnień działający w strukturach SPZOZ w Przasnyszu, w postaci wyposażenia placówki w niezbędne meble .
- 2) Zwiększenie dostępności udzielania świadczeń specjalistycznych, w tym programów terapeutycznych. Wykonano:
  - a) Udzielenie wsparcia Poradni Terapii i Uzależniania oraz Współuzależnienia, przeznaczając dotację celową na sfinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w postaci zajęć dodatkowych dla pacjentów poradni, które nie są finansowane w ramach NFZ.
  - b) W ramach zadania przeprowadzane są maratony na dodatkowe zajęcia terapeutyczne dla osób wychodzących z nałogu, warsztaty „after care” w 5 różnych sferach. Liczba uczestników: 50.
- 3) Realizacja programów edukacyjno-zdrowotnych i innych aktywnych form, ukierunkowanych na readaptację w społeczeństwie osób uzależnionych, służących dążeniu do trwałej abstynencji. Wykonano: Liczba działań 2.
  - a) Dofinansowanie Stowarzyszenia „Droga” . Liczba odbiorców 50. Wsparcie kierowane dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym nakierowane na kształtowaniu ich własnego rozwoju i odzyskiwanie pozytywnych relacji z otoczeniem.
  - b) Wsparcie Klubu AA. Liczba odbiorców 6.

W ramach Obszaru IV. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- 1) Prowadzenie kontroli/ monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży
Wykonano:
    - a) Skontrolowano 29 punktów sprzedaży alkoholu.
    - b) Liczba kontroli/monitoringu Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów

określonych w artykule 13¹ (dot. zakazu na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod określonymi w ustawie warunkami) i art. 15 (dot. zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych: osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości; osobom do lat 18 i na kredyt lub pod zastaw) Ustawy.

Wykonano: Nie było podstaw do podjęcia interwencji z art. 13¹ i art. 15 ustawy.

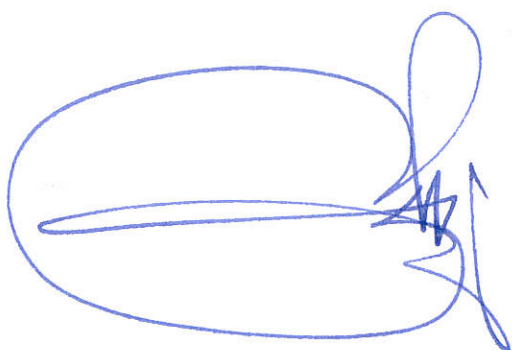
- c) Liczba interwencji Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Wykonano: 32 razy występowano przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
  - d) Liczba spraw Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wykonano: Liczbę innych działań wymieniono tabelarycznie w pierwszej części opracowanego programu.
- 2) Pięcioro z ośmiorgo członków Komisji uczestniczyło w szkoleniu pozamiejskowym z zakresu „Nowe spojrzenie na zaburzenia związane z używaniem alkoholu i zmiany w paradygmatach pomagania osobom pijącym alkohol szkodliwie i uzależnionym od alkoholu. Dialog motywujący – forma warsztatowa. Procedura „Niebieskie Karty” - wokół trudności ZI/GR w zakresach błędy i wskazówki do ich unikania. Działania ZI w sytuacjach niestandardowych. Najważniejsze przesłanki NPZ po nowelizacji ustawy. Samoobrona oraz bezpieczeństwo w miejscu w pracy.
- 4) W ramach środków pochodzących z opłat wnoszonych z tytułu zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi o objętości mniejszej niż 300 ml., dwóch członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Radni Rady Miasta - członkowie Komisji ds. Rodziny i Spraw Społecznych oraz osoby obsługujące Miejski Program Profilaktyki uczestniczyli w szkoleniu „Realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r. z uwzględnieniem zadań wskazanych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2022 oraz dodatkowych dochodów z tzw. "małpek". Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego". Szkolenie kierowane do członków MKRPA, Radnych Rady Miasta Mława i pracowników Urzędu Miasta Mława.

V. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI, ZASOBY LOKALNE I REALIZATORZY PROGRAMU

5.1. Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień

Placówki, instytucje, zespoły doradcze, organizacje oraz stowarzyszenia funkcjonujące na terenie gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy, przeciwdziałania narkomanii, jak i uzależnień behawioralnych, tj. np. uzależnienie od hazardu, internetu, jak i zakresie promocji zdrowia psychicznego, stanowią fundament służący realizacji zintegrowanemu przeciwdziałaniu uzależnieniom. Wobec powyższego do takich zasobów zaliczyć można:

- a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mławie;
- b) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie;
- c) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- d) Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie;
- e) Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie;
- f) Ośrodek Kuratorski w Mławie;
- g) Komenda Powiatowa Policji w Mławie;
- h) Straż Miejska;
- i) Placówki oświatowe z terenu Miasta Mława;
- j) Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Mławie;
- k) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- l) Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, których statutowa działalność zawiera zadania zintegrowanej profilaktyki uzależnień.

5.2. Cel główny i cele operacyjne Programu

Głównym celem wyznaczonym w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na 2022 rok jest:

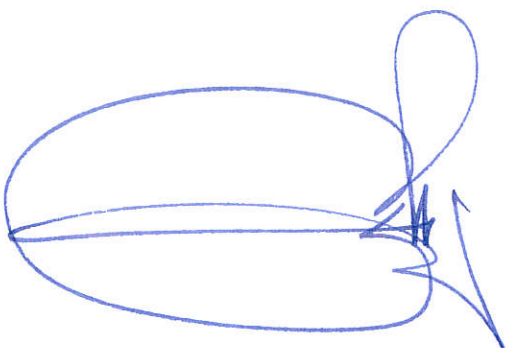
Zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym alkoholu i narkotyków oraz zapobieganie ich powstawaniu poprzez zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym behawioralnym.

Profilaktyka prowadzona będzie zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w tym systemem rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, który jest wdrażany przez: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii, odpowiednio integrując wszelkie działania konieczne do skutecznej profilaktyki uzależnień, tj.:

- a) profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- b) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.) jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- c) profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagarzy, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia;
- d) promocja zdrowia psychicznego w zakresie wyposażenia dzieci i młodzieży w podstawowe kompetencje społeczno – emocjonalne, które pomagają radzić sobie w sytuacjach trudnych, a w przyszłości pozwolą im dobrze funkcjonować w relacjach

z innymi i unikać zachowań ryzykownych. Ponadto rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych dzieci oraz poprawę ich psychospołecznego funkcjonowania.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych. Będzie to możliwe przy zintegrowaniu wszystkich instytucji działających na terenie miasta i gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a final downward stroke.

CEL GŁÓWNY: ZMNIJSZENIE ROZMIARÓW AKTUALNIE WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z NADUŻYWANIEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH, W TYM ALKOHOLU I NARKOTYKÓW ORAZ ZAPOBIEGANIE ICH POWSTAWANIU POPRZEZ ZINTEGROWANE PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM, W TYM BEHAVIORALNYM.

I CEL OPERACYJNY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz zapewnienie dostępu do oddziaływań pomocowych dla problemowych i patologicznych hazardzistów, osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi oraz ich bliskich.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe; 2. Udzielanie Konsultacji mieszkańcom Miasta Mława w zakresie spraw związanych ze zgłoszeniem na przymusowe leczenie odwykowe, jako rozwiązywanie i przeciwdziałanie alkoholizmowi 3. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, psychologa psychiatry, radcy prawnego. 4. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, osób z uzależnieniami behawioralnymi oraz współuzależnionych, poprzez 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba opinii na wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych; ➤ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień; ➤ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego; ➤ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień od alkoholu i współuzależnienia; ➤ liczba badań/opinii; ➤ liczba ulotek folderów, plakatów; ➤ liczba zorganizowanych programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym; ➤ liczba osób biorących udział w szkoleniach; ➤ liczba szkoleń. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ Urząd Miasta Mława, zlecenie zadania dla NZOZ Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,

<p>rozpropagowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych w środowisku lokalnym.</p> <p>5. Realizacja programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanym do osób uzależnionych i członków ich rodzin; wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkotykowej, choroby uzależnienia behawioralnego np. poprzez dofinansowania maratonów.</p> <p>6. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>		
--	--	--

II CEL OPERACYJNY: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz problemy dotyczące przemocy, w tym czynników ryzyka w zakresie deficytów wychowawczych w rodzinie, pomocy psychospołecznej, psychoedukacyjnej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy opiekuńczo- -wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin

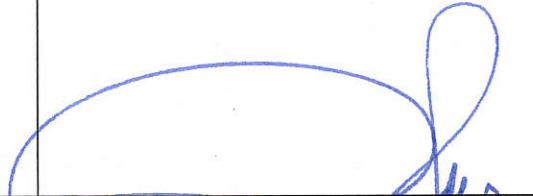
Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<p>1. Udzielanie w Punkcie Konsultacyjnym pomocy psychologicznej, prawnej, porad w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym związanych z niwelowaniem czynników ryzyka w rodzinie, problemów rodzicielskich, sprzyjających wystąpieniu uzależnień i przemocy</p> <p>2. Przystosowanie lokalu i jego adaptacja na potrzeby prowadzenia Punktu Konsultacyjnego.</p> <p>3. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba udzielonych porad/konsultacji; ➤ stan dostosowania lokalu na potrzeby prowadzenie Punktu Konsultacyjnego; ➤ liczba świetlic; ➤ liczba dzieci uczęszczających do świetlic; ➤ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego; ➤ liczba Niebieskich Kart; ➤ liczba działań informacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Miasta Mława; ➤ Urząd Miasta Mława w porozumieniu z mławskimi szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Miasto Mława; ➤ Urząd Miasta Mława w porozumieniu ze Spółdzielnią Mieszkaniową Lokatorsko Własnościową „Zawkrze”, tj. współprowadzenie Świetlicy PROMYK;

<p>z problemem alkoholowym, w tym prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych, socjoterapeutycznych i innych placówkach, w tym placówkach wsparcia dziennego dla rodzin zagrożonych problemem uzależnień.</p> <p>4. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy związanej z uzależnieniami, w tym wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”.</p> <p>5. Upowszechnianie informacji dot. dostępu do działań profilaktycznych i interwencyjnych oraz placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych i ich rodzin.</p> <p>6. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>	<p>➤ liczba przeprowadzonych szkoleń.</p>	<p>➤ Zespół Interdyscyplinarny; ➤ mławskie organizacje pozarządowe / stowarzyszenia pożytku publicznego.</p>
---	---	--

III CEL OPERACYJNY: Prowadzenie zintegrowanej profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w tym poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki, w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz innym uzależnieniom behawioralnym, a także promocji zdrowia psychicznego, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez m.in. prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<p>1. Edukacja kadr wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Edukacja kadr innych placówek prowadzących szerokie specjalistyczne oddziaływania</p>	<p>➤ liczba przeprowadzonych szkoleń; ➤ liczba uczestników szkoleń; ➤ liczba programów profilaktyki w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności,</p>	<p>➤ Urząd Miasta Mława w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, dla których organem prowadzącym jest Miasto Mława;</p>

<p>wychowawczo-resocjalizacyjne, w tym profilaktyczne.</p> <p>3. Realizacja programów profilaktyki w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.</p> <p>4. Realizacja warsztatów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom, w tym behawioralnym, realizacja spektakli z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży oraz dla ich rodziców, prowadzona na terenie szkół i innych placówek prowadzących szerokie oddziaływanie profilaktyczne.</p> <p>5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych gadżetów oraz materiałów o tematyce profilaktycznej, w tym materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Organizowanie i dofinansowanie, obozów wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży m.in. pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form wypoczynku, w tym wycieczek z elementami programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>7. Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, jako profilaktyka</p>	<p>w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba uczestników programów profilaktyki z zakresu systemu rekomendacji; ➤ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych, dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom, w tym behawioralnym; ➤ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych; ➤ liczba zakupionych materiałów informacyjno-edukacyjnych; ➤ liczba zorganizowanych i dofinansowanych obozów wypoczynkowo-terapeutycznych oraz innych form wypoczynku, w tym wycieczek z elementami programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży; ➤ liczba dzieci uczestnicząca w wypoczynku; ➤ liczba zorganizowanych wydarzeń dla mieszkańców miasta Mława; ➤ liczba zaprenumerowanych czasopism; ➤ liczba umów zawartych na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ Ośrodek Kuratorski w Mławie; ➤ Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Zawkrze”; ➤ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie; ➤ Miejski Dom Kultury w Mławie; ➤ mławskie kluby/ organizacje sportowe, organizacje pozarządowe/ stowarzyszenia; ➤ Komenda Powiatowa Policji w Mławie.
---	--	--

<p>uniwersalna poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno - kulturalnych adresowanych do mieszkańców Mławy, w tym seniorów;</p> <p>8. Propagowanie i udostępnienie materiałów informacyjnych, prenumerowanie czasopism i literatury fachowej z dziedziny profilaktyki i leczenia uzależnień.</p> <p>9. Dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych.</p> <p>10. Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne.</p> <p>11. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>12. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz eliminowania z ruchu drogowego kierowców po użyciu środków odurzających, w tym współpraca z policją w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy (np. zakup alkometarów, narkotestów, sprzętu) i innych przedsięwzięć niezbędnych do realizacji różnych zadań związanych z profilaktyką uzależnień.</p>	<p>i młodzieży / liczba podmiotów współpracujących;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba uczestników zajęć ➤ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych; ➤ liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych; ➤ liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki; ➤ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. 	
--	---	--

IV CEL OPERACYJNY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, profilaktyki zawierającej elementy przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz promocji zdrowia psychicznego.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<p>1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, inicjatywach na rzecz edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym, dedykowana dzieciom, młodzieży oraz seniorom miasta Mława.</p> <p>2. Prowadzenie badań, monitorowanie problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu) oraz problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień.</p> <p>3. Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba finansowanych szkoleń; ➤ liczba uczestników; ➤ liczba przeprowadzonych diagnoz; ➤ ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Miasta Mława (zlecenie zadań); ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ mławskie organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego/ stowarzyszenia; ➤ Dzienny Dom Senior+ w Mławie; ➤ Ośrodek Kuratorski w Mławie.

<p>kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową oraz przeciwdziałającą innym nałogom.</p> <p>4. Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób prowadzących zajęcia przeciwdziałające alkoholizmowi oraz innym nałogom poprzez dofinansowanie do różnego rodzaju imprez, zakupu sprzętu.</p> <p>5. Edukacja kadr poprzez specjalistyczne szkolenia dla realizatorów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</p>		
---	--	--

V CEL OPERACYJNY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy
<p>1. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.</p> <p>2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy.</p> <p>3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>4. Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p>	<p>✓ liczba przeprowadzonych kontroli/monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży;</p> <p>✓ liczba interwencji;</p> <p>✓ liczba spraw;</p> <p>✓ liczba działań.</p>	<p>➤ Urząd Miasta Mława;</p> <p>➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie (współpraca z biegłymi sądowymi, Strażą Miejską, Komendą Powiatową Policji i innym instytucjami).</p>

5.3. Realizacja i monitoring Programu

Zadania Programu realizowane będą przez:

- 1) Urząd Miasta Mława (koordynator programu),
- 2) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny w Mławie,
- 4) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie,
- 5) Miejski Dom Kultury w Mławie,
- 6) Ośrodek Kuratorski w Mławie,
- 7) Dzienny Dom Senior + w Mławie,
- 8) NZOZ Przychodnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia,
- 9) Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- 10) Mławskie kluby, mławskie organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego / stowarzyszenia;
- 11) Inne jednostki organizacyjne Miasta Mława.

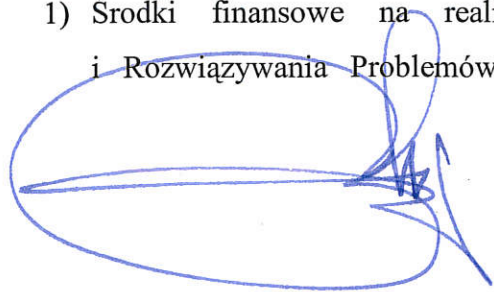
Zadania Programu będą realizowane poprzez:

- a) Zlecenie zadań innym wydziałom i miejskim jednostkom organizacyjnym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- b) Zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych);
- c) Przekazanie dotacji,
- d) Realizatorzy Programu składają do koordynatora, tj. inspektora ds. polityki społecznej i senioralnej Urzędu Miasta Mława, sprawozdanie z realizacji zadań;
- e) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie corocznie składa Burmistrzowi Miasta Mława sprawozdanie z prac Komisji.

5.4. Zasady finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2022

- 1) Środki finansowe na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

dla Miasta Mława na rok 2022 pochodzą z dochodów gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- 2) Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy dotyczących działań profilaktyki określone w niniejszym programie, ujmuje się w planie budżetu Miasta Mława na rok 2022 r. zgodnie z klasyfikacją budżetową:

Dział 851 – Ochrona Zdrowia,

Rozdział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii, w kwocie 43 700,00 zł.

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi, w kwocie 736 300,00 zł.

- 3) Dysponentem środków jest Burmistrz Miasta Mława;
- 4) Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą na bieżąco przez cały rok. Realizatorami programu będą: Burmistrz Miasta Mława, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie oraz jednostki wymienione w punkcie V. 5.3 Realizacja i Monitoring zawartym w niniejszym Programie.

VI. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

6.1. Zadania MKRPA

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w składzie zatwierdzonym Zarządzeniem Nr 106/2021 Burmistrza Miasta Mława z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego;
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miasta Mława;
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;

- e) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie pełni dyżury raz na dwa tygodnie w każdy poniedziałek o 16.15 i odbywa posiedzenia w pełnym składzie Komisji według potrzeb. Podczas tych posiedzeń członkowie Komisji omawiają sprawy merytoryczne, wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz sprawy bieżące i pilne.

6.2. Zasady wynagradzania członków MKRPA

Za wykonywanie czynności wynikających z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi członkowi MKRPA przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 800,00 zł brutto. Przewodniczący MKRPA otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 950,00 zł brutto.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia członkom MKRPA jest przedłożony przez Przewodniczącego MKRPA Burmistrzowi Miasta Mława wykaz osób uprawnionych, z potwierdzeniem wykonania pracy przez poszczególnych członków MKRPA w danym miesiącu.

W związku z obowiązkowym udziałem w szkoleniu, które dotyczy podniesienia kwalifikacji lub innym posiedzeniu wyjazdowym członków komisji oraz pozamiejscowym pełnieniem obowiązków służbowych przez członków komisji w charakterze oskarżyciela publicznego, określa się dodatkowe wynagrodzenie z tego tytułu, w wysokości dziennej stawki proporcjonalnej do wynagrodzenia miesięcznego członka komisji, w przeliczeniu na dni robocze danego miesiąca, na podstawie dni roboczych na pełnym etacie w 2022 r., podanych w GUS.

